

Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΔΑ/15185/193

Καθορισμός αρμοδιοτήτων και υποχρεώσεων όλων των εμπλεκόμενων μερών και λοιπές διατάξεις για την εφαρμογή συστήματος επιστροφής εγγύησης για τις συσκευασίες ποτών μιας χρήσης από πλαστικό και μέταλλα και κατάργηση της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΔΑ/76254/1331/ 21-7-2022 (Β' 3883) κοινής υπουργικής απόφασης.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ - ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

- α) Του ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133) και, ιδίως την περ. 22 του άρθρου 119, σε συνδυασμό με το άρθρο 90 του Κώδικα νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63,2005, Α' 98), β) του ν. 4736/2020 «Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2019/904/ΕΕ σχετικά με τη μείωση των επιπτώσεων ορισμένων πλαστικών προϊόντων στο περιβάλλον και λοιπές διατάξεις» (Α' 200) και ιδίως του άρθρου 13 και της παρ. 8 του άρθρου 19 αυτού,
- γ) του ν. 4819/2021 «Ολοκληρωμένο πλαίσιο για τη διαχείριση των αποβλήτων - Ενσωμάτωση των Οδηγιών 2018/851 και 2018/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ής Μαΐου 2018 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ περί αποβλήτων και της Οδηγίας 94/62/ΕΚ περί συσκευασιών και απορριμμάτων συσκευασιών, πλαίσιο οργάνωσης του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης, διατάξεις για τα πλαστικά προϊόντα και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, χωροταξικές-πολεοδομικές ενεργειακές και συναφείς επείγουσες ρυθμίσεις» (Α' 129), και ιδίως της παρ. 1 του άρθρου 86 και της παρ. 7 του άρθρου 92 αυτού,
- δ) του π.δ. 77/2023 «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων» (Α' 130),

ε) του π.δ. 79/2023 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 131) και

στ) του π.δ. 32/2024 «Διορισμός Υπουργών και Υφυπουργών».

2. Την εισήγηση του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης (Ε.Ο.ΑΝ.), όπως εγκρίθηκε με την υπ' αρ. 218.7/27.01.2025 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου αυτού, η οποία ελήφθη κατά την 218η συνεδρίασή του.

3. Την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΠΔΑ/11634/250/06.02.2025 εισήγηση οικονομικών επιπτώσεων, της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

4. Το γεγονός ότι οι διατάξεις της παρούσας δεν αφορούν σε διοικητική διαδικασία για την οποία υπάρχει υποχρέωση καταχώρισης στο ΕΜΔΔ-ΜΙΤΟΣ.

5. Το γεγονός ότι από την παρούσα απόφαση δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Σκοπός - Αντικείμενο

Σκοπός της παρούσας απόφασης είναι η εφαρμογή του άρθρου 13 του ν. 4736/2020 «Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/904 σχετικά με τη μείωση των επιπτώσεων ορισμένων πλαστικών προϊόντων στο περιβάλλον και λοιπές διατάξεις» (Α' 200), όπως ισχύει, καθώς και της παρ. 1 του άρθρου 86 του ν. 4819/2021 «Ολοκληρωμένο πλαίσιο για τη διαχείριση των αποβλήτων Ενσωμάτωση των Οδηγιών 2018/851 και 2018/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ής Μαΐου 2018 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ περί αποβλήτων και της Οδηγίας 94/62/ΕΚ περί συσκευασιών και απορριμμάτων συσκευασιών, πλαίσιο οργάνωσης του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης, διατάξεις για τα πλαστικά προϊόντα και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, χωροταξικές πολεοδομικές, ενεργειακές και συναφείς επείγουσες ρυθμίσεις» (Α' 129), όπως ισχύει, για τον σχεδιασμό, εφαρμογή και λειτουργία Συστήματος Επιστροφής Εγγύησης σε συσκευασίες ποτών, όπως αυτές ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 86, με τον καθορισμό των αρμοδιοτήτων και των υποχρεώσεων όλων των εμπλεκόμενων μερών και των βασικών παραμέτρων λειτουργίας του συστήματος επιστροφής εγγύησης συσκευασιών από πλαστικό και μέταλλα.

Άρθρο 2

Ορισμοί

1. Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

«Συσκευασίες συστήματος επιστροφής εγγύησης»: Όλες οι συσκευασίες που εντάσσονται σε σύστημα επιστροφής εγγύησης.

«Ποτά»: Τα φυσικά ή τεχνητά γενικά υγρά προϊόντα απαραίτητα ή κατάλληλα για διατροφή ή δυνάμενα από τους ευάρεστους οργανοληπτικούς χαρακτήρες να χρησιμοποιηθούν σαν ευφραντικά (Άρθρο 143 του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών).

«Σημεία πώλησης προϊόντων»: Ο οριοθετημένος και διαμορφωμένος χώρος, όπου ασκείται λιανικό εμπόριο προϊόντων σε συσκευασίες συστήματος επιστροφής εγγύησης, στα οποία περιλαμβάνονται τρόφιμα και ποτά.

«Σημεία επιστροφής»: Τα σημεία, στα οποία οι καταναλωτές μπορούν να επιστρέψουν τις συσκευασίες συστήματος επιστροφής εγγύησης, ώστε να λάβουν την επιστροφή του εγγυοδοτικού αντιτίμου.

«Εγγυοδοτικό αντίτιμο»: Προκαθορισμένο χρηματικό ποσό, που δεν αποτελεί μέρος της τιμής συσκευασμένου προϊόντος σε συσκευασίες συστήματος επιστροφής εγγύησης, το οποίο καταβάλλεται από τον τελικό καταναλωτή κατά την αγορά του προϊόντος που καλύπτεται από σύστημα επιστροφής εγγύησης και επιστρέφεται όταν ο τελικός χρήστης, ή οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο, επιστρέψει τη συσκευασία για την οποία παρακρατήθηκε το ποσό σε σημείο επιστροφής που έχει δημιουργηθεί για αυτόν τον σκοπό.

«Μηχάνημα επιστροφής εγγύησης συσκευασιών»: Το αυτόματο μηχάνημα, το οποίο αποδέχεται τα απόβλητα συσκευασιών του συστήματος επιστροφής εγγύησης, και επιστρέφει το εγγυοδοτικό αντίτιμο.

«Χειρωνακτική επιστροφή εγγύησης συσκευασιών»: Η χειρωνακτική διαδικασία με χρήση scanner, χωρίς τη χρήση αυτόματου μηχανήματος επιστροφής εγγύησης συσκευασιών, για την παραλαβή αποβλήτων συσκευασιών συστήματος επιστροφής εγγύησης και την επιστροφή του εγγυοδοτικού αντιτίμου.

«Γραμμωτός κώδικας»: Ο αριθμός του παγκόσμιου εμπορίου (GTIN), ο διεθνής αριθμός προϊόντος (EAN), που μπορεί να χρησιμοποιείται για την αναγνώριση

των συσκευασιών συστήματος επιστροφής εγγύησης και περιλαμβάνεται στη σήμανση της συσκευασίας.

2. Κατά λοιπά για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης, ισχύουν οι ορισμοί των άρθρων 3 και 77 του ν. 4819/2021 και του άρθρου 3 του ν. 4736/2020.

Άρθρο 3

Πεδίο εφαρμογής

1. Η παρούσα εφαρμόζεται για πλαστικές φιάλες και μεταλλικούς περιέκτες ποτών μιας χρήσης έως και τρία (3) λίτρα που χρησιμοποιούνται για τα προϊόντα που διατίθενται στην ελληνική αγορά.

2. Από τις συσκευασίες της παρ. 1 εξαιρούνται όσες περιέχουν τα ακόλουθα προϊόντα:

1. Οίνο και κατηγορίες αμπελοοινικών προϊόντων που απαριθμούνται στα σημεία 1, 3, 8, 9, 11, 12, 15, 16 και 17 του μέρους II του παραρτήματος VII του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 ή αρωματισμένα αμπελοοινικά προϊόντα, όπως ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 251/2014.

2. Προϊόντα που είναι παρόμοια με αμπελοοινικά προϊόντα και αρωματισμένα αμπελοοινικά προϊόντα που λαμβάνονται από φρούτα, εκτός από τα σταφύλια και λαχανικά, και άλλα ποτά παρασκευαζόμενα με ζύμωση και υπαγόμενα στον κωδικό ΣΟ 2206 00.

3. Οινοπνευματώδη ποτά με βάση την αλκοόλη που αντιστοιχούν στην κλάση ΣΟ 2208.

4. Γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα που απαριθμούνται στο μέρος XVI του παραρτήματος I του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013.

Άρθρο 4

Ποσοτικοί στόχοι για την χωριστή συλλογή για

ανακύκλωση των συσκευασιών του άρθρου 3

Τίθενται οι ακόλουθοι ποσοτικοί στόχοι χωριστής συλλογής για ανακύκλωση:

Το αργότερο έως την 1η Ιανουαρίου του 2028 και την 1η Ιανουαρίου του 2029, η χωριστή συλλογή για ανακύκλωση θα πρέπει να είναι τουλάχιστον:

1. Το ογδόντα τοις εκατό (80%) και το ενενήντα τοις εκατό (90%), αντίστοιχα, κατά βάρος του συνόλου των συσκευασιών συστήματος επιστροφής εγγύησης από πλαστικό, οι οποίες διατίθενται στην ελληνική αγορά για πρώτη φορά εντός του έτους.

2. Το ογδόντα τοις εκατό (80%) και το ενενήντα τοις εκατό (90%), αντίστοιχα, κατά βάρος του συνόλου των συσκευασιών συστήματος επιστροφής εγγύησης από μέταλλο οι οποίες διατίθενται στην ελληνική αγορά για πρώτη φορά εντός του έτους.

Άρθρο 5

Υποχρεώσεις εμπλεκόμενων μερών

A. Υποχρεώσεις υπόχρεων παραγωγών συσκευασιών συστήματος επιστροφής εγγύησης

Οι παραγωγοί συσκευασιών συστήματος επιστροφής εγγύησης υποχρεούνται:

1. Να συμβάλλονται με τον Φορέα εγκεκριμένου Συλλογικού Συστήματος Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΣΕΔ) για την εφαρμογή του συστήματος επιστροφής εγγύησης συσκευασιών και να δηλώνουν τις συσκευασίες που εντάσσονται σε αυτό.

2. Να καταβάλλουν προς τον Φορέα ΣΣΕΔ, που εφαρμόζει το σύστημα επιστροφής εγγύησης συσκευασιών, τα τέλη εγγραφής και τις αναλογούσες χρηματικές εισφορές ανά υλικό συσκευασίας για τις ποσότητες των συσκευασιών συστήματος επιστροφής εγγύησης που διαθέτουν στην αγορά, όπως ορίζονται στην απόφαση έγκρισης του ΣΣΕΔ. Η σύμβαση με το Φορέα ΣΣΕΔ απαλλάσσει τον παραγωγό από την ευθύνη της εναλλακτικής διαχείρισης των αποβλήτων συσκευασιών συστήματος επιστροφής εγγύησης.

3. Να καταβάλλουν το καθορισμένο εγγυοδοτικό αντίτιμο στο Φορέα ΣΣΕΔ που εφαρμόζει το σύστημα επιστροφής εγγύησης συσκευασιών κατά την πρώτη διάθεση των συσκευασιών συστήματος επιστροφής εγγύησης στην ελληνική αγορά.

4. Να χρεώνουν το καθορισμένο εγγυοδοτικό αντίτιμο κατά την πρώτη διάθεση των συσκευασιών συστήματος επιστροφής εγγύησης στην ελληνική αγορά και να αναγράφουν το αντίτιμο εγγυοδοσίας ξεχωριστά σε όλα τα παραστατικά πώλησης ή καθ' οιονδήποτε τρόπο διάθεσης των προϊόντων σε συσκευασίες συστήματος επιστροφής εγγύησης.

5. Να μεριμνούν για την κατάλληλη σήμανση των συσκευασιών συστήματος επιστροφής εγγύησης που διαθέτουν στην αγορά, σύμφωνα με το άρθρο 8.

6. Να παρέχουν προς το Φορέα ΣΣΕΔ συσκευασιών συστήματος επιστροφής εγγύησης πληροφορίες αναφορικά με την ποσότητα και το είδος των συσκευασιών που έχουν διαθέσει στην αγορά, σύμφωνα με τις καθορισμένες διαδικασίες ελέγχου και τα συστήματα αναφοράς του ΣΣΕΔ.

B. Υποχρεώσεις τελικών διακινητών προϊόντων σε συσκευασία συστήματος επιστροφής εγγύησης

Οι διακινητές προϊόντων σε συσκευασία συστήματος επιστροφής εγγύησης που πωλούν στον τελικό καταναλωτή υποχρεούνται:

1. Να χρεώνουν το εγγυοδοτικό αντίτιμο για τις συσκευασίες συστήματος επιστροφής εγγύησης κατά την διάθεση των προϊόντων στους καταναλωτές, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων διάθεσης αυτών μέσω αυτόματων μηχανημάτων πώλησης ή μέσω ηλεκτρονικού εμπορίου.

2. Από την ως άνω υποχρέωση εξαιρούνται οι επιχειρήσεις εστίασης, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά τα ακόλουθα:

α. Η συσκευασία ανοίγεται επιτόπου και

β. το προϊόν καταναλώνεται επιτόπου και

γ. η άδεια συσκευασία επιστρέφεται επιτόπου.

3. Να συνεργάζονται με το Φορέα ΣΣΕΔ συσκευασιών συστήματος επιστροφής εγγύησης, για την επιστροφή των αποβλήτων συσκευασιών που διαθέτουν στην ελληνική αγορά.

4. Να μην παραλαμβάνουν και να μην διαθέτουν προς πώληση οποιοδήποτε προϊόν σε συσκευασία συστήματος επιστροφής εγγύησης, για το οποίο ο παραγωγός των συσκευασιών δεν έχει συμβληθεί με το Φορέα ΣΣΕΔ συσκευασιών συστήματος επιστροφής εγγύησης και δεν φέρει τη σχετική σήμανση.

5. Να αναγράφουν διακριτά το εγγυοδοτικό αντίτιμο στο σημείο πώλησης και σε όλα τα τιμολόγια, αποδείξεις πώλησης και κάθε είδους παραστατικά διάθεσης, με τρόπο ώστε ο καταναλωτής να ενημερώνεται για αυτό και να υπάρχει σαφής διάκριση από την τιμή του προϊόντος.

6. Να παρέχουν προς το Φορέα ΣΣΕΔ συσκευασιών συστήματος επιστροφής εγγύησης, πληροφορίες αναφορικά με τις ποσότητες και το είδος

συσκευασιών που έχουν επιστραφεί, στις περιπτώσεις που συνιστούν σημεία επιστροφής και εφαρμόζουν το σύστημα επιστροφής εγγύησης χειρωνακτικά.

Γ. Υποχρεώσεις ενδιάμεσων διακινητών προϊόντων σε συσκευασίες συστήματος επιστροφής εγγύησης.

Οι ενδιάμεσοι διακινητές προϊόντων σε συσκευασία συστήματος επιστροφής εγγύησης υποχρεούνται:

1. Να χρεώνουν το εγγυοδοτικό αντίτιμο και να το αναγράφουν ξεχωριστά σε όλα τα τιμολόγια, αποδείξεις πώλησης και κάθε είδους παραστατικά διάθεσης.

2. Να μην παραλαμβάνουν και να μην διαθέτουν προς πώληση οποιοδήποτε προϊόν σε συσκευασία συστήματος επιστροφής εγγύησης, εάν ο παραγωγός δεν είναι συμβεβλημένος με το ΣΣΕΔ συσκευασιών συστήματος επιστροφής εγγύησης και δεν φέρει τη σχετική σήμανση.

Δ. Υποχρεώσεις του Φορέα ΣΣΕΔ συσκευασιών συστήματος επιστροφής εγγύησης

1. Ο Φορέας ΣΣΕΔ συσκευασιών συστήματος επιστροφής εγγύησης πρέπει εκτός από τα οριζόμενα στο άρθρο 12 του ν. 4819/2021 να πληροί και τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Να διασφαλίζει ότι υπάρχει επαρκής και κατάλληλη υποδομή για την επιστροφή των αποβλήτων συσκευασιών συστήματος επιστροφής εγγύησης, την αποδοτική διαχείρισή τους και την επιστροφή του εγγυοδοτικού αντιτίμου στους καταναλωτές στο σύνολο της επικράτειας.

β. Να εφαρμόζει διαδικασίες ελέγχου και σύστημα υποβολής στοιχείων προκειμένου να λαμβάνει δεδομένα σχετικά με τη συλλογή αποβλήτων συσκευασιών συστήματος επιστροφής εγγύησης των οποίων και έχει την κυριότητα.

2. Ο Φορέας ΣΣΕΔ συσκευασιών συστήματος επιστροφής εγγύησης υποχρεούται:

α. Να καταβάλλει στους τελικούς διακινητές συσκευασιών συστήματος επιστροφής εγγύησης, το εγγυοδοτικό αντίτιμο, μετά την συλλογή και τον έλεγχο των αποβλήτων συσκευασιών από τα σημεία επιστροφής των διακινητών, στις περιπτώσεις που η επιστροφή των αποβλήτων συσκευασιών γίνεται χειρωνακτικά.

β. Να καταβάλλει στους τελικούς διακινητές συσκευασιών συστήματος επιστροφής εγγύησης που αποτελούν σημεία επιστροφής, τα εγγυοδοτικά αντίτιμα που έχουν εξαργυρωθεί υπό μορφή κουπονιού.

γ. Να αποζημιώνει τα σημεία επιστροφής για το έργο μηχανικής ή χειρωνακτικής συλλογής αποβλήτων συσκευασιών συστήματος επιστροφής εγγύησης ανάλογα με τον τρόπο συλλογής, εφόσον αποδεδειγμένα παρέχουν εργασίες συλλογής και προσωρινής αποθήκευσης των συλλεγόμενων αποβλήτων συσκευασιών, με αποζημίωση που θα ορίζεται στο εγκεκριμένο επιχειρησιακό σχέδιο του ΣΣΕΔ και θα ισούται με το κόστος των σχετικών εργασιών, πλέον του κόστους της αναγκαίας ηλεκτρικής παροχής στην περίπτωση της μηχανικής συλλογής.

δ. Να παρέχει για την μηχανική συλλογή στα σημεία πώλησης των τελικών διακινητών, τα μηχανήματα επιστροφής εγγύησης, υπό την επιφύλαξη των προβλεπομένων στην περ. Ε κατωτέρω, εφόσον αποτελούν σημεία επιστροφής με χρήση αυτόματων μηχανημάτων επιστροφής εγγύησης.

ε. Να παρέχει πληροφόρηση και ενημέρωση στους παραγωγούς και διακινητές συσκευασιών συστήματος επιστροφής εγγύησης και να ευαισθητοποιεί τους τελικούς καταναλωτές για την ορθή διαχείριση των αποβλήτων συσκευασιών και τη σημασία της υψηλής ποιότητας ανακύκλωσης για τη διασφάλιση της κυκλικότητας των υλικών.

στ. Να εξασφαλίζει την κατά προτεραιότητα πρόσβαση των συμμετεχόντων υπόχρεων παραγωγών συσκευασιών συστήματος επιστροφής εγγύησης στα ανακτώμενα υλικά, αναλογικά με βάση τις ποσότητες που διαθέτουν στην αγορά.

ζ. Να μεριμνά για τη συλλογή των αποβλήτων συσκευασίας από τις επιχειρήσεις εστίασης της παρ. Β.2 του παρόντος άρθρου και να καταβάλλει το εγγυοδοτικό αντίτιμο που αναλογεί στις συσκευασίες αυτές.

η. Να παρέχει πρόσβαση στον Ε.Ο.ΑΝ, σε πραγματικό χρόνο, σε στοιχεία σχετικά με τις ποσότητες και το είδος συσκευασιών που έχουν επιστραφεί ανά σημείο επιστροφής και συνολικά, το χρηματικό ποσό του μη εξαργυρωθέντος εγγυοδοτικού αντιτίμου που συγκεντρώνεται ετησίως καθώς και σε στοιχεία σχετικά με την ανακύκλωση των υλικών που συλλέγονται.

3. Ο Φορέας ΣΣΕΔ συσκευασιών συστήματος επιστροφής εγγύησης προσδιορίζει τις χρηματικές εισφορές των υπόχρεων παραγωγών σύμφωνα με

την παρ. 3 του άρθρου 9 του ν. 4819/2021, λαμβάνοντας υπόψη και τα λοιπά έσοδά του, σύμφωνα με την κατωτέρω παρ. 6 του παρόντος άρθρου.

4. Για τον υπολογισμό των χρηματικών εισφορών λαμβάνονται υπόψη το κόστος διαχείρισης ανά ρεύμα υλικών συσκευασίας καθώς και τα έσοδα που αναλογούν σε κάθε ρεύμα.

5. Για την έκδοση απόφασης έγκρισης οργάνωσης και λειτουργίας ΣΣΕΔ συστήματος επιστροφής εγγύησης συσκευασιών, ο ενδιαφερόμενος καταθέτει στον Ε.Ο.ΑΝ. φάκελο, ο οποίος πλέον των οριζόμενων στην παρ. 1Α του άρθρου 13 του ν. 4819/2021 περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον και τα ακόλουθα:

α. Στοιχεία από τα οποία να προκύπτει ότι διαθέτει την οικονομική ικανότητα ώστε να επιτελεί πλήρως τις υποχρεώσεις και τα καθήκοντά του,

β. τον τρόπο υπολογισμού του χρηματικού ποσού αποζημίωσης των σημείων επιστροφής ανάλογα με τον τρόπο συλλογής, εφόσον αποδεδειγμένα παρέχουν εργασίες συλλογής και προσωρινής αποθήκευσης των συλλεγόμενων αποβλήτων συσκευασιών, με αποζημίωση που με αποζημίωση που θα ορίζεται στο εγκεκριμένο επιχειρησιακό σχέδιο του ΣΣΕΔ και θα ισούται με το κόστος των σχετικών εργασιών, πλέον του κόστους της αναγκαίας ηλεκτρικής παροχής στην περίπτωση της μηχανικής συλλογής,

γ. τον υπολογισμό του τέλους εγγραφής.

6. Ο Φορέας ΣΣΕΔ συστήματος επιστροφής εγγύησης συσκευασιών έχει ως κύριες πηγές εσόδων:

α. Τα τέλη εγγραφής και τις χρηματικές εισφορές των υπόχρεων παραγωγών,

β. τα μη εξαργυρωμένα εγγυοδοτικά αντίτιμα συμπεριλαμβανομένων και των κουπονιών που δεν εξαργυρώνονται από τους καταναλωτές μέσα στο οριζόμενο σύμφωνα με το άρθρο 7 της παρούσας χρονικό διάστημα, γ. τις πωλήσεις των ανακτημένων υλικών.

7. Πέραν των ανωτέρω ο Φορέας ΣΣΕΔ τηρεί τις υποχρεώσεις της παρ. 3 του άρθρου 8 του ν. 4819/2021.

8. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι ρυθμίσεις για τους φορείς ΣΣΕΔ των άρθρων 12 και 13 του ν. 4819/2021.

Ε. Δυνατότητα εταιριών λιανικού Εμπορίου τροφίμων και ποτών (Super Market)

1. Εντός της αποκλειστικής προθεσμίας των τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση της παρούσας, οποιαδήποτε εταιρία λιανικού Εμπορίου τροφίμων και ποτών (Super Market) δύναται να δηλώσει εγγράφως προς τον ΕΟΑΝ ότι θα προβεί στην κάλυψη της υποχρέωσης για την μηχανική συλλογή σε όλα τα σημεία επιστροφής που διαθέτει (σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1.β του άρθρου 6 της παρούσας) με προμήθεια μηχανημάτων επιστροφής εγγύησης (που θα πληρούν τις τεχνικές προδιαγραφές και τις προδιαγραφές διασύνδεσης με το λειτουργικό σύστημα του Φορέα ΣΣΕΔ) που θα τεθούν από το Φορέα ΣΣΕΔ συσκευασιών συστήματος επιστροφής εγγύησης) αποκλειστικά με ίδιες δαπάνες της εταιρίας λιανικού Εμπορίου τροφίμων και ποτών (Super Market).

2. Στην περίπτωση αυτή, το χρηματικό ποσό αποζημίωσης των εν λόγω σημείων επιστροφής από το Φορέα ΣΣΕΔ συσκευασιών συστήματος επιστροφής εγγύησης για τη μηχανική συλλογή αποβλήτων συσκευασιών συστήματος επιστροφής εγγύησης (όπως αυτό ορίζεται στην παρ. Δ.5.β του παρόντος άρθρου) θα πρέπει να είναι ακριβώς το ίδιο με το χρηματικό ποσό αποζημίωσης των σημείων επιστροφής από το Φορέα ΣΣΕΔ συσκευασιών συστήματος επιστροφής εγγύησης που θα διαθέτουν μηχανήματα επιστροφής εγγύησης που θα έχουν παρασχεθεί δωρεάν από το Φορέα ΣΣΕΔ συσκευασιών συστήματος επιστροφής εγγύησης. Στην ανωτέρω αποζημίωση προστίθεται επιπλέον ποσό το οποίο αφορά στην προμήθεια των μηχανημάτων αυτόματης επιστροφής εγγύησης και θα ισούται με το ποσό που θα προκύψει από την προμήθεια την οποία θα διενεργήσει, σύμφωνα με τον εγκεκριμένο από τον Ε.Ο.ΑΝ. κανονισμό προμηθειών, ο Φορέας ΣΣΕΔ για τα μηχανήματα που θα παρέχει δωρεάν, κατ' εφαρμογή της παρ. Δ.2.δ ανωτέρω.

Το επιπλέον ποσό, κατά τα ανωτέρω, θα αποδοθεί σταδιακά, σε τρεις (3) ισόποσες δόσεις ως ακολούθως:

α. Η πρώτη (1η) δόση θα καταβληθεί εντός ενός μήνα κατόπιν της παραλαβής και εγκατάστασης των μηχανημάτων, αλλά και της βεβαίωσης καλής λειτουργίας του κάθε μηχανήματος από το Φορέα ΣΣΕΔ συσκευασιών συστήματος επιστροφής εγγύησης.

β. Η δεύτερη (2η) δόση θα καταβληθεί σε ένα (1) έτος από την καταβολή της πρώτης δόσης και υπό την προϋπόθεση της βεβαίωσης καλής λειτουργίας του κάθε μηχανήματος από το Φορέα ΣΣΕΔ συσκευασιών συστήματος επιστροφής εγγύησης και

γ. Η τρίτη (3η) δόση θα καταβληθεί σε δύο (2) έτη από την καταβολή της δεύτερης δόσης και υπό την προϋπόθεση της βεβαίωσης καλής λειτουργίας

του κάθε μηχανήματος από το Φορέα ΣΣΕΔ συσκευασιών συστήματος επιστροφής εγγύησης.

3. Στην περίπτωση εφαρμογής των οριζομένων στην παρ. Ε.1 ανωτέρω από κάποια εταιρία λιανικού Εμπορίου τροφίμων και ποτών (Super Market):

Α. Αίρεται η υποχρέωση του Φορέα ΣΣΕΔ συσκευασιών συστήματος επιστροφής εγγύησης για (δωρεάν) παροχή για την μηχανική συλλογή στα σημεία πώλησης της εν λόγω εταιρίας λιανικού Εμπορίου τροφίμων και ποτών (Super Market) για τα μηχανήματα επιστροφής εγγύησης, εφόσον αποτελούν σημεία επιστροφής με χρήση αυτόματων μηχανημάτων επιστροφής εγγύησης, όπως ορίζεται στην παρ. Δ.2.δ του παρόντος άρθρου.

Β. Η εταιρία λιανικού Εμπορίου τροφίμων και ποτών (SuperMarket) οφείλει να συγκεντρώνει τις ποσότητες αποβλήτων συσκευασιών που θα συλλέγονται στα μηχανήματα επιστροφής εγγύησης και να τις παραδίδει στον εκπρόσωπο λειτουργίας του Φορέα ΣΣΕΔ συσκευασιών συστήματος επιστροφής εγγύησης, καθόσον τα ανακτώμενα υλικά θα ανήκουν στο Φορέα ΣΣΕΔ συσκευασιών συστήματος επιστροφής εγγύησης. Προς το σκοπό εφαρμογής της περ. η' της παρ. Δ2 ανωτέρω, η συλλογή των αποβλήτων συσκευασιών θα γίνεται από το φορέα ΣΣΕΔ συσκευασιών συστήματος επιστροφής εγγύησης με την ίδια διαδικασία που θα εφαρμόζεται για τα μηχανήματα που παρέχει το ίδιο το ΣΣΕΔ.

Άρθρο 6

Επιστροφή των αποβλήτων συσκευασιών συστήματος επιστροφής εγγύησης

1. Η επιστροφή των αποβλήτων συσκευασιών συστήματος επιστροφής εγγύησης πραγματοποιείται:

α. Στα σημεία πώλησης των τελικών διακινητών συσκευασιών συστήματος επιστροφής εγγύησης, κατόπιν συμφωνίας με το φορέα ΣΣΕΔ, που επιλέγονται στη βάση κριτηρίων που περιλαμβάνονται στο εγκεκριμένο επιχειρησιακό σχέδιο του ΣΣΕΔ, ιδίως με βάση το εμβαδό του χώρου πώλησης που διαθέτουν, τον όγκο προϊόντων εγγυοδοσίας που διακινούν, τη δυνατότητα αποθήκευσης αποβλήτων συσκευασιών εγγυοδοσίας, τη διασφάλιση καλών συνθηκών υγιεινής και ασφάλειας, την ύπαρξη άλλων σημείων συλλογής σε κοντινή απόσταση, την επίδοση του ΣΣΕΔ στη χωριστή συλλογή και την δυνατότητα πρόσβασης των καταναλωτών στα σημεία επιστροφής, β.

υποχρεωτικά σε καταστήματα λιανικού Εμπορίου τροφίμων και ποτών (Super Market) και μόνον με αυτόματο μηχάνημα επιστροφής εγγύησης για τα καταστήματα εμβαδού επιφάνειας πώλησης άνω των 200 τ.μ., το οποίο εγκαθίσταται σε εξωτερικό δημόσιο ή ιδιωτικό χώρο, ελευθέρως προσβάσιμο στον τελικό καταναλωτή, εφόσον αυτό είναι αντικειμενικά εφικτό,

γ. σε δημόσιους, ιδιωτικούς ή/και κοινόχρηστους χώρους, σε χώρους υψηλής επισκεψιμότητας και τουριστικές περιοχές μέσω μηχανημάτων επιστροφής εγγύησης συσκευασιών, ώστε να καθίσταται ευχερής η πρόσβαση των τελικών καταναλωτών και κατόπιν σχετικής σύμβασης.

2. Τα σημεία επιστροφής υποχρεούνται να αποδέχονται επιστροφές αποβλήτων συσκευασιών συστήματος επιστροφής εγγύησης, ανεξάρτητα από τον τελικό διακινητή των συσκευασιών αυτών, καταβάλλοντας το καθορισμένο εγγυοδοτικό αντίτιμο στον καταναλωτή, χωρίς οποιαδήποτε χρέωση και χωρίς την υποχρέωση ταυτόχρονης αγοράς άλλου προϊόντος.

3. Η επιστροφή των αποβλήτων συσκευασιών θα γίνεται είτε με τη χρήση μηχανημάτων επιστροφής εγγύησης συσκευασιών είτε χειρωνακτικά, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο εγκεκριμένο επιχειρησιακό σχέδιο του Φορέα ΣΣΕΔ.

4. Τα σημεία επιστροφής δεν υποχρεούνται να αποδεχτούν την επιστροφή συσκευασιών εγγυοδοσίας αν η συσκευασία είναι

α. Κατεστραμμένη,

β. όχι πλήρως άδεια,

γ. χωρίς την προβλεπόμενη σήμανση του άρθρου 8.

5. Τα σημεία επιστροφής υποχρεούνται να διαθέτουν τον απαραίτητο χώρο και να δημιουργούν την κατάλληλη υποδομή και πρόσβαση για την αποδοτική επιστροφή των αποβλήτων συσκευασιών εγγυοδοσίας από τους τελικούς καταναλωτές, σύμφωνα με τις προδιαγραφές που θα έχουν οριστεί στο εγκεκριμένο επιχειρησιακό σχέδιο του ΣΣΕΔ.

6. Η επιλογή των σημείων επιστροφής στα οποία θα εγκαθίστανται μηχανήματα επιστροφής εγγύησης συσκευασιών θα γίνεται από το Φορέα ΣΣΕΔ συνεκτιμώντας τις ποσότητες συσκευασιών που επιστρέφονται ανά σημείο επιστροφής, την βέλτιστη αξιοποίηση των πόρων του ΣΣΕΔ και την ευχερή πρόσβαση των τελικών καταναλωτών, καθώς και άλλων κριτηρίων

που δύνανται να καθορίζονται στο εγκεκριμένο επιχειρησιακό σχέδιο του ΣΣΕΔ.

7. Τα σημεία επιστροφής μεριμνούν για την ομαλή εξυπηρέτηση των καταναλωτών από τα μηχανήματα επιστροφής εγγύησης συσκευασιών, επιπλέον έχουν την ευθύνη της ορθής λειτουργίας των αυτόματων μηχανημάτων επιστροφής εγγύησης συσκευασιών στην περίπτωση εφαρμογής της παρ. Ε του άρθρου 5, όπου οι τελικοί διακινητές έχουν προβεί οι ίδιοι στην προμήθεια μηχανημάτων επιστροφής εγγύησης, και υποχρεούνται να γνωστοποιούν άμεσα στο Φορέα ΣΣΕΔ κάθε αναγκαία πληροφορία με σκοπό την διασφάλιση της ορθής λειτουργίας τους. Επιπλέον, οφείλουν να διατηρούν τα σημεία επιστροφής και τον περίγυρό τους προσβάσιμο και καθαρό.

8. Όλα τα σημεία επιστροφής φέρουν ευκρινή και εμφανή τα σήματα και τα λογότυπα του ΣΣΕΔ συσκευασιών συστήματος επιστροφής εγγύησης προκειμένου να είναι άμεσα αντιληπτά από τους καταναλωτές. Το ΣΣΕΔ συσκευασιών συστήματος επιστροφής εγγύησης οφείλει να αναπτύξει ηλεκτρονική εφαρμογή για χρήση και από συσκευή κινητής επικοινωνίας, στην οποία να φαίνεται η θέση, η διεύθυνση, οι ώρες λειτουργίας και ο τρόπος επιστροφής του εγγυοδοτικού αντιτίμου.

9. Οι ΟΤΑ α' βαθμού, για τον σκοπό της υλοποίησης του συστήματος επιστροφής εγγύησης συσκευασιών, δύνανται να παραχωρούν στο Φορέα ΣΣΕΔ τη χρήση κοινόχρηστου χώρου για την τοποθέτηση και λειτουργία μηχανημάτων επιστροφής εγγύησης συσκευασιών και την αναγκαία ηλεκτρολογική παροχή.

10. Οι υπεύθυνοι φορέων εκδηλώσεων, όπως φεστιβάλ, συναυλίες, συνέδρια, αθλητικές εκδηλώσεις και κάθε άλλη εκδήλωση, όπου πωλούνται ποτά σε συσκευασίες συστήματος επιστροφής εγγύησης, συνεργάζονται με το ΣΣΕΔ συσκευασιών επιστροφής εγγύησης συσκευασιών παρέχοντας τις λεπτομέρειες σχετικά με το γεγονός, ώστε το ΣΣΕΔ συστήματος επιστροφής εγγύησης συσκευασιών να τους υποδεικνύει τον καλύτερο τρόπο για την επιστροφή συσκευασιών συστήματος επιστροφής εγγύησης στην εν λόγω εκδήλωση.

Άρθρο 7

Εγγυοδοτικό Αντίτιμο

1. Το ύψος του εγγυοδοτικού αντιτίμου σε κάθε πώληση και μεταπώληση προϊόντων ορίζεται:

α. σε 0,10 € για κάθε μία (1) συσκευασία ποτών συστήματος επιστροφής εγγύησης έως και 0,5 λίτρα,

β. σε 0,15 € για κάθε μία (1) συσκευασία ποτών συστήματος επιστροφής εγγύησης μεγαλύτερη από 0,5 λίτρα.

2. Κατόπιν εισήγησης του ΕΟΑΝ, μετά από αιτιολογημένη πρόταση του Φορέα ΣΣΕΔ συσκευασιών συστήματος επιστροφής εγγύησης, το εγγυοδοτικό αντίτιμο μπορεί να τροποποιηθεί με έκδοση νεότερης όμοιας κοινής υπουργικής απόφασης, προκειμένου να εξυπηρετηθεί η λειτουργία του ως ικανού κινήτρου επιστροφής των αποβλήτων συσκευασιών.

3. Η καταβολή του εγγυοδοτικού αντιτίμου των συσκευασιών συστήματος επιστροφής εγγύησης αποτελεί εξαιρούμενη συναλλαγή από τον Φόρο Προστιθέμενης Αξίας.

4. Το εγγυοδοτικό αντίτιμο αναγράφεται ξεχωριστά στις αποδείξεις, τα τιμολόγια πώλησης και τα παραστατικά κάθε είδους διάθεσης και σε κάθε στάδιο της αλυσίδας εφοδιασμού.

5. Το εγγυοδοτικό αντίτιμο αποδίδεται στον καταναλωτή κατά την επιστροφή των αποβλήτων συσκευασίας συστήματος επιστροφής εγγύησης, με μορφή φυσικού κουπονιού. Το φυσικό κουπόνι θα φέρει υποχρεωτικά ένδειξη γραμμωτού κωδικού (barcode) προκειμένου να καθίσταται δυνατή η καταχώρισή του ηλεκτρονικά σε εφαρμογή (application) για ηλεκτρονικές συσκευές (κινητά, tablets κ.λπ.) η οποία θα παρέχεται δωρεάν από τον Φορέα ΣΣΕΔ. Οι καταναλωτές μπορούν, υπό προϋποθέσεις που ορίζονται στο εγκεκριμένο επιχειρησιακό του Φορέα ΣΣΕΔ, να συμμετέχουν σε κληρώσεις που δύναται να οργανώνει ο φορέας ΣΣΕΔ για την επιβράβευσή τους για την προώθηση της ανακύκλωσης.

6. Τα κουπόνια εξαργυρώνονται από τον καταναλωτή στα σημεία επιστροφής και μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την αγορά οποιαδήποτε προϊόντος.

7. Τα κουπόνια πρέπει να εξαργυρώνονται από τους καταναλωτές εντός διαστήματος ενενήντα (90) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία έκδοσής του.

Άρθρο 8

Σήμανση

1. Η συσκευασία πρέπει να φέρει την ειδική σήμανση ότι εντάσσεται στο σύστημα επιστροφής εγγύησης.

2. Η σήμανση πρέπει να είναι ευδιάκριτη, ευανάγνωστη και ανθεκτική και να φέρεται είτε επί της ίδιας της συσκευασίας είτε στην ετικέτα αυτής.

3. Η σήμανση πρέπει να περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

α. Το σύμβολο που υποδεικνύει ότι η συσκευασία συμμετέχει στο ΣΣΕΔ συσκευασιών συστήματος επιστροφής εγγύησης και

β. το Γραμμωτό κωδικό (barcode), ο οποίος θα είναι καταχωρημένος στο μητρώο του ΣΣΕΔ επιστροφής εγγύησης συσκευασιών.

4. Οι προδιαγραφές σήμανσης προτείνονται από τον Φορέα ΣΣΕΔ συσκευασιών συστήματος επιστροφής εγγύησης και εγκρίνονται από τον Ε.Ο.ΑΝ.

Άρθρο 9

Μεταβατικές Διατάξεις

Η απαγόρευση διάθεσης στην ελληνική αγορά συσκευασιών συστήματος επιστροφής εγγύησης για τις οποίες δεν εφαρμόζεται σύστημα επιστροφής εγγύησης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 86 του ν. 4819/2021, όπως αυτή ισχύει μετά την αντικατάστασή της από το άρθρο 14 του ν. 5151/2024, αρχίζει να εφαρμόζεται μετά την εξάντληση των αποθεμάτων:

- α) Των υπόχρεων παραγωγών και πάντως όχι πέραν των δύο (2) μηνών από την ημερομηνία εφαρμογής συστήματος επιστροφής εγγύησης σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 86 του ν. 4819/2021,
- β) των διακινητών και πάντως όχι πέραν των τριών (3) μηνών από την παρέλευση της προθεσμίας της περ. α).

Άρθρο 10

Καταργούμενες διατάξεις

Με την έναρξη εφαρμογής της παρούσας καταργείται η ισχύς της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΔΑ/76254/1331/ 21-7-2022 (Β' 3883) κοινής υπουργικής απόφασης.

Άρθρο 11

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς της παρούσας απόφασης αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 10 Φεβρουαρίου 2025

Οι Υπουργοί

Περιβάλλοντος και Ενέργειας Ανάπτυξης

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ